“Duhački orkestar” Donja Kaštela (1987. – 1992.)

- Uvod
- “Narodna kaštelanska glazba” (1852. – 1879.)
- “Hrvatska glazba”, Kaštel Stari (1860. – 1881.)
- “Poljodjelska glazba”, Kaštel Novi (1883. – 1890.)
- “Narodna glazba”, Kaštel Novi (1890. – 1900.)
- “Glazbarski sklad”, Kaštel Novi (1898. – 1941.)
- “Glazba Hrvatskoga sokola”, Kaštel Novi (1908. – 1914.)
- Glazbeno društvo “Svačić”, Kaštel Stari (1911. – 1941.)
- Hrvatsko glazbeno društvo “Bijać”, Kaštel Štafilić (1919. – 1941.)
- Glazba KUD-a “Sloboda” Donja Kaštela (1945. – 1951.)
- “Narodna glazba Donja Kaštela” (1951. – 1987.)
- “Duhački orkestar Donja Kaštela” (1987. – 1992.)
- Hrvatsko glazbeno društvo “Zrinski” Donja Kaštela (1992.)

- Uvod
- “Narodna kaštelanska glazba” (1852. – 1879.)
- “Hrvatska glazba”, Kaštel Stari (1860. – 1881.)
- “Poljodjelska glazba”, Kaštel Novi (1883. – 1890.)
- “Narodna glazba”, Kaštel Novi (1890. – 1900.)
- “Glazbarski sklad”, Kaštel Novi (1898. – 1941.)
- “Glazba Hrvatskoga sokola”, Kaštel Novi (1908. – 1914.)
- Glazbeno društvo “Svačić”, Kaštel Stari (1911. – 1941.)
- Hrvatsko glazbeno društvo “Bijać”, Kaštel Štafilić (1919. – 1941.)
- Glazba KUD-a “Sloboda” Donja Kaštela (1945. – 1951.)
- “Narodna glazba Donja Kaštela” (1951. – 1987.)
- “Duhački orkestar Donja Kaštela” (1987. – 1992.)
- Hrvatsko glazbeno društvo “Zrinski” Donja Kaštela (1992.)

Duhački orkestar Donja Kaštela (1987. – 1992.)

Jednoglasnom odlukom Skupštine o usklađivanju i usvajanju novoga statuta Društva, donesenom 5. veljače i 22. prosinca 1986., te upisom 10. lipnja 1987. u Registar društvenih organizacija Općine Kaštela, u knjigu I (registarski broj 23), *Narodna glazba Donja Kaštela* promijenila je ime u *Duhački orkestar Donja Kaštela* (skraćeno: *Orkestar D. Kaštela*). Novi Statut sadržavao je devet poglavlja s ukupno 87 članaka. Prve ovlaštene osobe za zastupanje bili su predsjednik Ivan Baras i tajnik Josip Bepo Mornar-Deman.

Ova promjena predstavljala je težnju za „suvremenijim i prikladnijim" imenom, usklađenim s duhom vremena. Osim novoga naziva, u djelovanju Društva ništa se značajnije nije promijenilo – ono je nastavilo igrati važnu ulogu u kreiranju kulturnoga i društvenoga života u zajednici. Zahvaljujući istaknutom angažmanu u Društvu, pojedini su članovi sudjelovali u općinskim, mjesnim i drugim skupštinama i odborima iz područja kulture. Njihov doprinos bio je prepoznat te nagrađen kroz mjesna i općinska priznanja za rad u kulturi. Posebno se istaknuo Berislav Vuletin, koji je obnašao dužnost predsjednika Sekcije za kulturu i umjetnost Općinske konferencije SSRNH-a. Na dužnosti delegata Skupštine SIZ-a za kulturu Općine Kaštela istaknuli su se Pavao Pensa i Josip Bepo Mornar-Deman.

Početak 1990-ih obilježili su povijesni događaji praćeni ekonomskom nestabilnošću, nemirima, podjelama i društveno-političkim previranjima koji su utjecali na rad brojnih društava, pa tako i na rad donjokaštelanskih glazbara. U 1990. godinu ušlo se sa 70-ak članova i 20-ak polaznika Škole mladih, a Predsjedništvo, predvođeno Ivanom Barasom, suočavalo se s „nestimulativnim" financijama. Unatoč tome, realizirala

se višemjesečna gradnja sanitarnoga čvora u društvenim prostorijama, a uložilo se i u nove marš-knjižice (plave) čime se osvježio glazbeni repertoar.

Početkom lipnja 1990., nakon prestanka djelovanja KUD-a *Kaštela*, *Duhački orkestar Donja Kaštela*, pod vodstvom Berislava Vuletina, nastavio je svoje samostalno djelovanje u prostorijama Poljoprivredne zadruge. Iako je Mješoviti pjevački zbor formalno prestao djelovati u okviru KUD-a *Kaštela*, njegovi su članovi uskoro postali okosnica obnovljene *Bijaćke vile*.

Glazba je i dalje bila središte različitih kulturnih i društvenih inicijativa pa je tako bila plodno tlo i za osnivanje klapske sekcije 1991. godine, kada je, u sklopu Glazbe, formirana klapa *Mastrinka* Donja Kaštela.

U razdoblju od 1990. do 1992. godine, *Duhački orkestar Donja Kaštela* nastupao je, osim u Kaštelima, i u Labinu, Sinju i Splitu, a ostvareno je i međunarodno putovanje u talijanski grad Monfalcone (1991.). U listopadu 1992., povodom 140. obljetnice postojanja i uspješnoga djelovanja, Društvo je primilo Priznanje Skupštine Općine Kaštela.

Za vrijeme Domovinskoga rata, unatoč tome što se nekolicina članova priključila dobrovoljačkim odredima za obranu Domovine i kasnije postrojbama Hrvatske vojske, rad Glazbe u Donjim Kaštelima nije bio prekinut ni u jednom trenutku. Nažalost, to nije bio slučaj s glazbama koje su djelovale u žarištima rata, o čemu svjedoče pisma upućena donjokaštelanskim glazbarima. Posredstvom Aleksandra Srzića iz *Gradske glazbe Makarska*, primili su apel za pomoć od Branka Medena, kapelnika *Gradske glazbe Vukovar*, koja je u tragičnoj sudbini herojskoga grada izgubila cjelokupnu glazbenu imovinu, dok je više od 25 njezinih članova položilo svoje živote. Teška sudbina rata nije zaobišla ni Duhački orkestar *Božidar Adžija* iz Drniša koji je također zatražio pomoć u obnovi instrumentarija.

Osim što su svojim nastupima obilježavali sva značajnija događanja i prigodne svečanosti, glazbari iz Donjih Kaštela sudjelovali su i na pogrebima hrvatskih branitelja u Kaštelima, okolnim mjestima i Dalmatinskoj zagori. Ratna su vremena donijela političku nestabilnost, čije su se posljedice prelijevale u sve društvene pore, pa tako ni *Duhački orkestar Donja Kaštela* nije ostao pošteđen takvih okolnosti. To je vidljivo iz očitovanja Ivana Barasa, napisanoga 1. travnja 1992., njegovih zapisa o zbivanjima unutar Društva, kao i iz pisma nepotpisane skupine glazbara upućenoga Sekretarijatu za društvene djelatnosti Općine Kaštela.

Nakon kraćega djelovanja pod imenom *Duhački orkestar Donja Kaštela*, Društvo 1992. godine mijenja naziv. Inspirirani domoljubnim zanosom prema Hrvatskoj, tada mladoj i neovisnoj državi koja je raskinula državno-pravne veze s jugoslavenskim republikama, donjokaštelanski su glazbari u listopadu donijeli odluku o promjeni imena prema junačkoj hrvatskoj velikaškoj obitelji Zrinski.

Duhački orkestar Donja Kaštela na 4. smotri duhačkih orkestara srednje Dalmacije u Brelima, 1987.